

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae Sive Ius Ecclesiasticum

Wiestner, Jacob

Monachii, 1705

Art. I. De Successione Clericorum intestatorum in bonis verè & quasi-Patrimonialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62668](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62668)

TITVLVS XXVII.

De Successionibus ab Intestato.

Duplex est Successio hæreditaria: alia ex Testamento, seu ultima iustitiae defunctorum voluntate: alia ab Intestato, sive ex dispositione legis, ejusmodi iustitiae voluntatis defectum suppletis, §. *fin. Instit.* Per quas pers. nob. acquir. quarum propterea illa Testamentaria: ista Legitima nominatur, l. *Ea verò* 8. §. 2. ff. *Pro socio.* De Successione Testamentaria actum ad præcedentem. De legitima, seu quâ ratione Intestatis, Clericis præsertim, No- vitis ac Religiosis, succedatur, ad præsentem Rubricam est differendum.

ARTICVLVS I.

De Successione Clericorum intestatorum in bonis verè & quasi Patrimonialibus.

SUMMARIUM.

1. Intestatus est, qui hæredo Testamentario caret.
2. Clerico intestato in bonis Patrimonialibus propinqui:
3. Et I. quidem legitimi descendentes:
4. Aliquando in Capita, aliquando in Stirpes succedunt.

5. Liberi naturales patri rari, & in duabus tantum uncis:
6. Matri, sicut legitimi, succedunt.
7. Spurii ad parentum hereditatem non admittuntur.
8. II. Ascendentes gradu proximiores.
9. Admissis defuncti fratribus ac Sororibus Germanis:
10. Non etiam solis istorum liberis,
11. Aut fratribus ac Sororibus tantum Consanguineis vel Uterinis
12. Illegitimi parentes liberis, sicut hæ ipsi succedunt.
13. III. Fratres Germani & Germanæ Sorores:
14. Post hos Consanguinei & Uterini.
15. IV. Ceteri Cognati usque ad decimum gradum,
16. Solâ Cognationis & Proximitatis gradus ratione habita, succedunt.
17. V. Ecclesia, cujus fuit beneficium.
18. VI. Fiscus Ecclesiasticus,
19. Seclusâ saltem consuetudine locorum.
20. Eodem modò clerico succeditur in quasi Patrimonialibus bonis.

AB intestato, sive Legitimæ successioni locus tunc demum est, quando succedi non potest ex Testamento, l. *Quamdiu* 39. ff. *de Acquir. vel omit. hæredit.* §. 89. ff. *de R. J.*

de R. J. Ex isto autem successioni locus non est, quando defunctus, vel; quia non voluit: vel; quia de facto, scilicet morte præventus, vel de Jure, ut furiosus, impubes, filiusfamilias & similes, Lege vel Canone testari prohibiti, non potuit, nullum condidit testamentum: vel, quando ab eo conditum ob necessaria solennitatis defectum irritum fuit: vel, quando testamentum legitimè factum validumque posthumi, v.g. præteriti agnatione ruptum: aut proposita Inofficiosi querelâ rescissum, aut capitis diminutione, v.g. quòd testator condemnatus sit ad mortem, irritum est factum: vel demum, quando ex eo nemo hæres extitit, *l. Institutus 68. ff. de V. S. & pr. Instit. de Hæred. que ab intest. ubi Interpp. & passim ceteri DD.*

Legitima hæc successio, licet quoad modum, determinationem & ordinem, quò eâ hæreditas deferatur, ut ipsum ejus nomen indicat, sit Juris Civilis, Origine tamen extra controversiam altior est; cum ante omnem ejus Juris dispositionem, ab omnibus totius Orbis populis defunctorum bona ad liberos & propinquos devoluta sint, ex communi affectu, & Lege etiam Divinâ, illa ad familiarum conservationem in ejusdem generis posteros seu descendentes transmitti, præcipiente, *Levit. cap. 25. v. 42. Numer. cap. 27. v. 6. & Deuteron. cap. 4. v. 47.* Imò Jure & dictamine Naturali, ut colligitur ex *can. Jus Naturale 7. dist. 1. l. Scimus 36. §. 2. C. de Inoffic. testam. & Novell. 1. pr.* cum amor propensior in liberos ac propinquos, iisque præ extraneis consulendi studium mortalibus insitum sit à Natura, *l. Conficiuntur 8. §. 1. ff. de Jure Codicill.*

Potro, ut Clericis intestatis succedendi ratio expeditior sit, memoriâ repetenda est supra *Tit. 25. à n. 2.* declarata varietas Clericalium bonorum. Et in Ecclesiasticis quidem certi & expediti Ju-

ris est, nec Testamentariæ nec Legitimæ successioni locum esse; cum ea sint ipsius Ecclesiæ, non clerici; ac proinde extra istius defuncti bona & hæreditatem, *Caniusius in c. 1. n. 45.*

In Patrimonialibus autem bonis, si quis, ferè sicut laicis, succedunt hæreses legitimi, secundum *Novell. 118. à factis Canonibus nullibi correctam: imò non obscurè receptam can. Sacerdotes, 12. §. 4.* ex cujus dispositione clerico intestato, in ejusmodi bonis Imprimis & antè omnes alios, etiam patrem ceterosque ascendentes, succedunt utriusque sexus liberi ejus justii, sive ex matrimonio verè ac putativè justo procreati, aut per sublequens matrimonium legitimi, alique ex his præmortuis descendentes, & cum iis filii legitimi tantum seu adoptivi, in defuncti familia existentes, *§. Sui autem 2. & §. Sed ea omnia 14. Instit. de Hæred. qua ab intest. & Novell. cit. cap. 1. usque aded;* ut liberi, licet gradu quantumcumque remotò à defuncto descendant, nihilominus omnibus ascendentibus & cognatis in succedendo præferantur, *cap. 1. cit.* Ratio est partim; quòd liberi ad bona parentum veniant quasi ad sua propria: & quorum, vivis adhuc parentibus suis, quasi domini fuerunt, *§. Sui autem 3. Instit. Rubr. cit. & l. In sui 1. §. de Liberis & postib. partim verò; quòd ad evocentur votò ipsorum parentum & Naturæ, *l. Scripto 7. ff. Si tab. test. non erent;* ut defunctorum hæreditas ad eosdem pertineat, per quos illorum diuturnitatis memoria in ævum est perpetua, *l. Liberos 22. §. fin. ff. de V. S. Gomez Tom. 1. Var. cap. 1. n. 2. Molina Tract. 2. de J. & J. disp. 162. n. 3. & Haunold. Tom. 1. de J. & J. tract. 5. n. 400.**

Quantumvis autem causa liberorum sine ullo sexus discrimine, in succedendo prima sit, usque hæreditas communi parentum

Patrum voto & naturali ratione defera-
tur: quoad modum tamen, quò his illi
succedunt, multum interest, an à defuncto
descendentes primi vel ulterioris sint gra-
dus; cum, si omnes primi gradus seu filii
filiarè sint, succedant in Capita, & soli,
hoc est; ut singuli portiones accipiant æ-
quales, & nepotes aliique ex his descen-
dentes excludantur. Si verò illorum a-
liqui gradus sint ulterioris, in Stirpes,
hoc est; ut duo vel plures nepotes ex legiti-
mo ejus filio vel filia legitimè descen-
dentes suam parentem præmortuum o-
mnes simul repræsentent: eique, si su-
peresset, competentem & aliis primi gra-
dus liberis superstitibus singulis æqualem
portionem simul accipiant, *citt. Aub. In
successione & Novell. cap. 1. Barri de Suc-
cess. resp. & intest. Lib. 18. tit. 1. n. 2. &
3. cit. Gomez n. 2. & 12. Molina n. 3.
& Haunold. à n. 401.* Ratio est; quia, cum
defuncti nepotes cum ejus filio ideo suc-
cedant; quòd patris sui defuncti perso-
nam repræsentent, aliàs tanquam gradu
remotiores non successuri, absurdum es-
set, eos plus capere, quàm eorum parens;
cum tanquam remotiores non ex sua, sed
patris sui defuncti persona, quam repræ-
sentant, ad avi hereditatem vocentur.

Si defuncti clerici liberi, non justii
seu legitimi, sed illegitimi sint, Jure sta-
tutum est inter hos discrimen; cum, si ii
naturales, hoc est, ante susceptum Ordi-
nem sacrum ex soluta, olim quidem loco
uxoris domitentà, hodie verò etiam ex
alia seductà, procreati sint, sicut aliis, sic
etiam clerico intestato, liberis legitimis
& legitima uxore non extantibus, succe-
dunt in duabus tantum uncias, inter ipsos
eorumque matrem defuncti concubinam,
si superstes est, dividendis: reliquæ au-
tem decem uncie obveniunt aliis clericis
defuncti agnatis & cognatis, *Aub. Licet
C. de Natural. liber.* Extantibus autem

liberis legitimis aut legitimâ uxore, à pa-
terna hereditate omnino repelluntur:
ab hæredibus tamen legitimis, secundum
substantiæ mensuram, boni viri arbitriò
æstimatam, sunt alendi, *citt. Barri n. 17.
Molina disp. 166. n. 4. Haunold. n. 442.
& Bruneman in Aub. cit. n. 4.* Ratio au-
tem cur, legitimâ prole vel uxore legiti-
mâ extante, liberi naturales patri suo in
nulla parte succedant, est favor & honor
matrimonii, cujus intuitu illegitimè pro-
creata proles à successione remota sunt;
ne legitima uxor patiatur scandalum &
tristitiâ afficiatur, si cum sua, legitimè ge-
nita, illegitimam admitti videat ad hære-
ditatem.

A materna autem hereditate natu-
rales liberi adeò non repelluntur; ut ad
eam instar liberorum, à matre sua ex le-
gitimo thoro genitorum, & cum his æ-
qualiter admittantur, & ipsis competat
querela Inofficiosa, *l. Si qua s. C. ad S. C.
Orfir. & repræsentationis jure in bonis
etiam aviæ maternæ aliisque per lineam
maternam ascendentibus ab intestato suc-
cedant, l. Modestinus 8. ff. Unde cognati,
Grassus §. Success. ab intest. q. 18. à n. 17.
Barri cit. Tit. 1. num. 17. & Haunold. à
num. 451.*

Si verò liberi illegitimè nati spurii,
hoc est, secundum leges, ex meretrice pu-
blica passim corpus suum prostituente:
secundum sacros Canones autem ex mu-
liere, quacum, neque conceptionis, neque
nativitatis prolis, neque etiam intermedio
aliquo tempore, matrimonium potuit
consistere, etiam ante clericatum pro-
creati sint, à paterna successione etiam ipsi
penitus repelluntur, *l. Ex complexu C. de
Incest. & inutil. Nupt. & Novell. 89. cap.
fin.* ut neque alimenta (quando propriâ
industria aut aliâ viâ licitâ vitam conser-
vare possunt, ut *lib. 5. Tit. 16. dicam*)
ipsis debeantur, per textum antè *citt.* ut
vel hac

vel hac ratione parentum libido refrænetur, *l. fin. C. de Natural. lib.*

3. Liberis seu descendentibus à defuncto ejusmodi clerico non relictis, in bonis Patrimonialibus ei, sicut aliis, succedunt ascendentes, secundum *cit. Novell. 118. cap. 2.* Quod statuendi ratio fuit non solum; quòd parentes cum liberis eadem penè persona reputentur, §. *Quod si 4. V. Et verò, Instit. de Inutil. stipulat.* atque idcirco istis, turbatò mortalitatis ordine præmortuis, succedendò ad propria sua bona reverti videantur, *l. 1. §. 12. ff. de Success. Edicto*: sed etiam ratio miserationis; quantumvis enim magis liberis debeat hereditas parentum, nihilominus ex liberorum suorum obitu conceptus meror hoc solatium exposcit; ut ad istorum præmortuorum hereditatem præ aliis vocentur parentes, *l. Scripto 7. ff. Unde liberi §. 1. Nam etsi 15. pr. ff. de Inoff. test.* utpote quibus, cum post Deum vitæ auctores nobis existant, gratiæ præ aliis rependendæ sunt, sicut honore & reverentia, sic beneficiis quoque & largitione, *Aristot. 9. Ethic. cap. 20. & Plato de Republica.*

Succedunt autem in bonis Patrimonialibus, undecunque quæsitis, liberis suis ascendentes, servatâ gradûs proximioris prærogativâ; ut, si soli & plures ascendentes defuncto eodem gradu proximò conjuncti sint, sic ut v.g. avus & avia materni cum avo paterno, non in Capita, sed in Stirpes succedant; ac proinde avus paternus tantum, quantum avus aut avia materni simul, scilicet semissem sive medietatem unam ille solus, alterum autem semissem isti simul accipiant. Si verò ascendentium plures defuncto in diverso gradu conjuncti, v.g. ejus pater & avus cum avia materna, aut vicissim mater cum avo aut avia paternis, superstites sint, à proximiore remotiores, scilicet à patre vel

matre avus & avia à successione excluduntur, *Auth. Defunctio C. ad S. C. Tertul. §. cit. Novell. cap. 2.* quia, ut *ibi Glab. V. Proximi* notat, in ascendentibus representationis locus non est, sicut in descendentibus: qui ejus beneficiò in parentum suorum præmortuorum locum vocantur, *Covarruvias de Success. ab intest. n. 1. cit. Barri Tit. 2. n. 1. Fachineus Covarruv. Lib. 6. cap. 4. & cit. Molina disp. 169. num. 1.*

Neque cum hoc pugnat; quòd hi illi sint correlativi: de quorum uno dispositum trahi ad alterum solet, *l. fin. C. de Indicta vid. toll.* quia hoc non procedit, quando de iis Jure expressa sunt: versa: & non eadem ratio est utriusque; sicut in proposito casu ascendentium & descendentium; cum enim per hos, non etiam per illos, defuncti memoria conservatur, *l. Liberorum cit. hereditas descendentibus magis, quam ascendentibus debetur, Covarruvias l. cit. n. 3. Camilla in c. 1. hâc Rubric. num. 37. & Hauroll. trakt. cit. à n. 474.*

Quando defuncti parentes aut ascendentes alii non soli, sed præter eos super sunt fratres aut sorores germani, hoc est, ex utroque parente conjuncti, sive ex eodem patre & matre, ex quibus defunctus procreatus, cum ascendentibus gradu proximioribus etiam hi succedunt in Capita, & non in Stirpes; ut, si v.g. avus paternus solus, avus & avia materni cum defuncti fratre superstitibus sint, diviso in quatuor partes fiat: & avus maternus atque avia materna singuli tantum, quantum avus paternus vel frater, scilicet quædrantem consequantur, *cit. Novell. cap. 2. V. Si verò.* Quod Imperator postmodum ad hujusmodi fratris aut Sororis præmortui liberos cum alio defuncti fratre vel Sorore superstitibus ita extendit, ut hi jure representationis succedant in Stirpes.

- tem, sive, ut eam hereditatis partem accipiant, quæ patri aut matri suæ præmortuæ sive ipsius defuncti fratri aut Sorori obtigisset, si superfuisset, *Novell. 127. cap. 1. Covarruvias. l. cit. an. 4.*
10. Aliter res se habet, si cum defuncti ascendentibus nullus ejus Frater aut Soror, sed istorum duntaxat præmortuorum liberi superstitēs sint; ac proinde hi non cum aliquo patri sui defuncti fratre, sed cum avo duntaxat aut avia concurrant; hoc enim casu, ipsis exclusis, ad patri sui defuncti hereditatem avus duntaxat & avia vel alii ascendentes soli admittuntur, ut cum Perez in *C. ad S. C. Tertull. n. 8. verisimilius censet cit. Haunold. n. 478.* est ductus ratione; quod *cit. cap. 1.* hujus casus ulla mentio non fiat: & quia *cit. Novell. 118. correctorium est*; ejus dispositio ultra casum expressum non sit porrigenda.
11. Simili modo defuncti fratres & Sorores non germani, sed consanguinei duntaxat vel uterini, à superstitibus illius parentibus aut ascendentibus aliis excluduntur; quod *V. Si verò cit.* textus concursum cum defuncti ascendentibus aperte indulget solis ejus fratribus ac Sororibus germanis, *cit. Batri Tit. 2. n. 2. & Haunold. n. 477.* Hactenus de parentibus legitimis.
12. Illegitimi liberi suis præmortuis eodem casu & modo, quò hi ipsis intestatis succedunt; ut, naturali filio liberos relinquente, parentes nihil consequantur: est autem sine his decedenti & intestato pater in duas uncias succedat: mater autem ei hæres sit ex asse: nisi unà superstes sit ejus pater; hoc enim casu pater in sextantem seu duas uncias succedit: reliquæ autem decem uncie ad matrem devolvuntur, *§. fin. Instit. ad S. C. Orfit. junctâ Auth. Licet C. de Natural. lib. si cum matre frater naturalis, ex eadem matre eodem-*

que patre natus, superstes sit, fratri defuncto cum matre æqualiter succedit, ut *arg. Auth. Defuncto C. ad S. C. Tertull. vult Salicetus in Auth. cit. n. 5.* eumque secutus Haunold. *n. 483.* quòd talis frater, quantum vis legitimus non sit, quoad hunc tamen successionis effectum germanus reputetur. Demum in liberis spuris sive ex damnato concubitu procreatis nulla parentum successio est, *cit. Gratius g. 29. Covarr. n. 19. & Canisius n. 39.*

Deficientibus tam ascendentibus quàm descendentibus, sicut laico, sic & Clerico defuncto ab intestato succedunt ejus consanguinei collaterales. Et primò quidem fratres & sorores germani utrinque conjuncti, exclusis consanguineis duntaxat & uterinis, sive ex eodem tantum patre vel ex eadem matre solâ natis: & quidem, si soli existant, in Capita. Si verò cum aliorum fratrum præmortuorum liberis concurrant, in Stirpes; ut his obvieniatur ea tantum pars, quæ patri suo, si viveret, obtigisset, *Auth. Cessante, C. de Legit. hæred. Auth. Itaque C. Communia, de Success. §. cit. Novell. 118. cap. 3.* Si verò soli filii fratrum diversorum utrinque conjunctorum extent, *vg. ex Titio unus, ex Cajo duo & ex Sempronio tres,* tum hi, uterinis & consanguineis iterum exclusis, patru suo non in Stirpes, sed in Capita succedent; ut hæreditas in sex partes dividatur & singuli sextantem sive duas uncias consequantur, ut contra Accursium cum Azone aliisque eruditè defendunt *Canisius inc. 1. cit. n. 41. & Fachineus Controvers. lib. 5. cap. 3. & ex TT. cit. Molina disp. 164. n. 12. & Haunold. n. 498.* id, sicut communi Jure spectato satis ambiguum, ita in Imperio extra dubium esse asserens, postquam hoc casu hereditatis divisionem in capita faciendam, à Carolo V. in Comitibus Spirensibus constitutum est anno 1529.

14. Secundò, Fratribus aut Sororibus Germanis sive ex utroque parente conjunctis non extantibus, ad hæreditatem vocandi sunt conjuncti ex parente tantùm uno, sive ex patre sive ex matre, & cum iis ex uno eorum præmortuo superstitibus liberi, *Aurb. Post fratres C. de Legit. hered. ita tamen;* ut si fratres consanguinei concurrant cum uterinis, illis solis paterna, istis verò solis materna bona deferantur, habità ratione originis, unde bona sunt profecta, ut ex *l. Si emancipatus 13. C. eadem Rubr. DD.* defumunt apud Brunemannum *ibi n. 2.*

15. Tertiò, si neque fratres aut sorores, neque ulli istorum liberi extent, reliqui consanguinei, nullò sexûs, cognationis vel agnationis aut conjunctionis ex uno vel utroque latere discrimine factò, non in Stirpes, sed in Capita succedunt usq; ad decimum gradum; ut hæreditas inter eos secundùm personarum numerum æqualiter dividatur, & remotiores à propinquieribus excludantur; quia in talibus sola cognatio & propinquitas spectatur, *Aurb. Post fratres cit. & cit. Novell. 118. cap. 3. in fine & cap. 4.* est communis sensus DD. Unde satis expedita est resolutio

Dubitationis nuper motæ de successione Titii: qui, cum opes quidem satis amplas, sed neque descendentes aut ascendentes, neque etiam fratres aut sorores, neque ex istis nepotes neptésve: sed tres duntaxat patruos, patris sui Caji fratres tantùm consanguinos vel uterinos, hoc est, ex eodem tantùm patre vel ex eadem solùm matre conjunctos, & ex totidem patruorum, Caji patris sui fratrum germanorum, sive ex eodem patre eadèmq; matre conjunctorum, complures liberos superstitibus haberet, nullòque testamētò conditò decessisset, super ejus intestati hæreditate tribus patruis superstitibus litem moverunt trium patruorum præ-

mortuorum liberi, & illis omnino exclusis vel saltem cum illis ad hæreditatem admitti petierunt, eà persuasi ratione, quòd ipsi patruum suorum præmortuorum, patruorum Titii & Fratrum Germanorum Caji, personas repræsentantes, que eorum locum succedant: ab illis tantem tanquam Caji fratribus germanis ejusdem fratres tantùm consanguinei vel uterini excludantur, *Aurb. resjante C. de Legit. hered.*

Sed ratione hâc potior est decisio Juris, eò casu, quò neque descendentes aut ascendentes, neque fratres aut sorores neque ab his procreati liberi superstitibus, hæreditatem collateralibus ceteris præ proximis deferentis; ut hi defuncto intestato non in Stirpes sed in Capita: & si plures sint, secundùm numerum personarum æqualiter succedant: & gradus remotiores quoscunque sine ullo inter matres & foeminas, agnatos & cognatos, existentes in potestate patris & emancipatos, superiores & inferiores, atque etiam inter bona paterna & materna discrimine, omni que repræsentatione sublatâ, excludant *Novell. 118. cap. 3. §. fin. & Aurb. Post fratres 2. C. de Legit. hered. Ubi de Success. intest. p. 3. n. 7. Rolilla de Success. n. 154. Molina Tract. 2. de J. J. disp. 164. n. 8. Schneidewin. Instit. de Success. ab intest. de 3. Ord. succed. n. 59. Pirrhing ad hanc Rubr. n. 24. & Brunemann in Aurb. cit. n. 9.* Quare in proposito casu Titii patruus adhuc superstitibus licet Caji, qui pater Titii erat, fratres tantùm consanguinei vel uterini sint, sed Titio in omnibus bonis succedunt, patruorum Caji fratrum germanorum liberis exclusis; quòd patruus superstitibus Titio, de cujus intestati hæreditate agitur, cognationis gradu proximior sit, quàm liberi patruorum Titii, & Caji fratrum germanorum.

Ex his

Ex his planè evanescit pro patruorum liberis deducta ratio; quia representatio in collateralibus ultra ejus, de cujus hereditate agitur, fratrum liberos non pertrahitur; neque post istos amplius attenditur, an cognati simplici vel duplici vinculo, hoc est, ex uno tantum vel utroque parente sint conjuncti: sed solius cognationis & proximitatis gradus ratio habetur, *Ant. cit.* ut defuncto intestato, qui cognationis gradu remotiores sunt, à propinquioribus excludantur: & qui proximò parique gradu ei conjuncti sunt, pariter & æqualiter admittantur, & secundum numerum personarum hereditatem æqualiter partiantur, *text. & DD. cit.*

Neque hæcenus, de clericorum intestatorum in bonis Patrimonialibus successione, deductis adversatur; quòd Episcopus, filios aut nepotes non habens, alium quàm Ecclesiam hæredem relinquere non permittatur à Concilio Agathensi, *can. Episcopus, 12. q. 2. relatò & à Triburienti c. Sancto 2. hæc Rubr.* Presbyterorum defunctorum peculium dividi jubetur in quatuor partes: quarum una Episcopo, altera Ecclesie, tertia pauperibus & quarta duntaxat parentibus assignatur. Non, inquam, hi textus adversantur; quia imprimis *can. cit.* Episcopi proponi consilium, non præceptum imponi, vult Glossa à DD. passim recepta in *can. cit. V. Alium.* Deinde; quia, spectatà literà ejus Originali, à Covarruvia in *c. 1. de Testament. n. 6. relatà*, Concilium Agathense aliud non intendit, quàm ejusmodi Episcopi, si non Ecclesiam, sicut deceret, sed alium hæredem faciat, & res Ecclesie illicitè alienet, alienationem non tenere, juxta *Reg. can. Sine exceptione, 12. q. 2. cit.* Barbosa in *can. Episcopus cit. n. 3. & Gonzalez in c. 1. de Testament. n. 15.* Demum; quia

c. Sancto cit. sermo est de Presbyteris, qui ante promotionem ad sacros Ordines fuerunt servi, & intuitu Divinorum libertatem consecuti sunt à dominis ipsos manumittentibus; ut sacris Ordinibus initiati Ecclesie deservirent: de quorum decedentium substantia, etiam aliunde, quàm intuitu Ecclesie quaesita, contra quàm de libertis laicis, §. *Sed nostra 3. Instit. de Success. libert.* habetur, nullam partem sibi vendicat patronus: neque etiam, sicut de aliis clericis intestatis est dictum, succedunt soli consanguinei, sed in parte solùm quarta: reliquæ verò tres partes in opera pia distribuuntur; ut ita compenseur libertas, quam Pietatis & Divini officii intuitu sunt consecuti, Vivianus in *c. cit. & ibi Gonzalez n. 11.* Si tamen servus sacrorum Ordinum & clericatus assumendi intuitu manumissus esset non simpliciter, ut *c. Sancto cit.* supponitur, sed adjectâ conditione modòve; ut ejus intestati & sine liberis decedentis bona aliunde, quàm Ecclesie intuitu quaesita ad patronum pertineant, hanc ab ejus intestati successione Jure non excludi, verisimiliter existimat Barbosa in *c. cit. n. 3. in fine.*

Denique, non extantibus ullis consanguineis seu cognatis, Clericis intestatis in bonis Patrimonialibus succedit Ecclesia, in qua ministrarunt *can. fin. 12. q. 5. c. 1. hic. & l. Si quis Presbyter 20. C. de Episc. & Cleric.* Ratio est; quòd Ecclesia clerico beneficiato sit locò Uxor, *arg. c. Inter 2. de Translat. Episc.* sicut ergo, non extantibus ullis consanguineis, marito intestato, excludò fisco, Uxor, *l. Unica C. Unde vir & l. fin. C. Theodos. de Legit. hered.* sic in successione clerici fisco præfertur Ecclesia, in qua ministravit, Vivianus in *c. Ad hoc cit.*

Si verò in nulla Ecclesia ministravit, sive beneficiatus non fuit, ejus intestati & sine

sine consanguineis decedentis bona devolvuntur ad Fiscum Ecclesie loci, in quo est versatus, & arbitrio Episcopi in Pias causas impenduntur, Panormit. in c. Ad hoc cit. Molina disp. 164. n. 20. & Barbosa in c. 1. n. 2. in fine: nec immerito; cum etiam laico consanguineos & uxorem non habenti in bonis, tanquam vacantibus, succedat Fiscus Secularis, l. 1. l. Vacantia

4. C. de Bonis vacant. §. 1. §. 2. ff. de Jure Fisci. Huic tamen Ecclesie juri derogatum est in multis provinciis, in quibus clericorum intestatorum & consanguineos non habentium bona Patrimonialia fiscus secularis apprehendit, Ecclesiasticò exclusò & facillè acquiescente, si Ecclesiarum intuitu quaesita ab illo intacta forent.

19. Haec tamen de bonis Patrimonialibus, quibus quasi Patrimonialia, utpote personarum potius, quam Ecclesie intuitu quaesita, æquiparari, ex Tit. 25. n. 19. constat. Unde, sicut illa, sic etiam hæc à clericis intestatis ad legitimos hæredes deferri, rectè tradit Canisius in c. 1. cit. n. 51.

ARTICULUS II.

De Successione in bonis ipsorum Beneficialibus.

SUMMARIUM.

21. In his clerico intestato succedit Ecclesia,
22. Una vel plures, quarum fuit beneficiatus:
23. Seclusò privilegio & consuetudine.
24. De jure Spoliatorum Papæ,
25. Et aliquando inferioribus competente.

26. Consuetudinem consanguineis illa deferentem damnantur,
27. Et approbantur verior Opin.
28. Monitum Clericis salubre,

Superfunt bona Clericorum Beneficialia, sive intuitu Ecclesie quaesita: quæ, clericò mortuò, de legitimis hæredibus exclusis, remanere debent penes propriam Ecclesiam, can. Quoniam 2. dist. 75. c. 1. §. 1. fin. de Pecul. cleric. c. Cum in officio, & c. Relatum 12. de Testam. hoc autem penes Collegium clericorum seu conciliorum: vel, si clericus defunctus bona sive reditus à collegio separatos possidet, penes ipsius in Ecclesia vel beneficio locum cessorem, v.g. Episcopum, parochum vel similem alium, c. fin. de Offic. Ordin. 6. Vallens, ad hanc Rubr. n. 6. & Engel n. 23. Si verò iste beneficium fuit Ecclesiarum diversarum, relicta ab eo hujusmodi bona, quando non appareat, cujus Ecclesie Beneficio proveniant, inter illas, habità ratione fructuum à singulis perceptorum, sunt dividenda; ut illi plus relinquendum sit, à qua plus percepit, c. cit. in fine, ubi Barbosa n. 10. Similis divisio facienda inter Ecclesiam & hæredes est, quando clericus præter beneficium habuit patrimonium, & aliunde non constat, an ab ipso relicta ad patrimonium, aut beneficium spectent, Vivianus in c. Relatum cit. in fine, ut dictum est Tit. 25. num. 47.

Ab his tamen Juris Ecclesie communis definitionibus, quantumvis, sicut perspicua, ita æquissima sint, cum tempore multum variæque est recessum. Et imprimis quidem jure speciali Privilegio vel Consuetudinis legitime præscriptæ, sicut Ecclesie & beneficii vacantis, sic ab illius Rectore vel beneficiato relicta bona ad Prælatum vel aliam personam Ecclesiasticam